

Ранко Павловић

ПРИНЦЕЗА У ОБЛУТКУ

ИЗАБРАНЕ БАЈКЕ

ODYSSEUS

Copyright © Ранко Павловић, 2020.
Copyright © Odysseus, 2020

Едиција: *Шайаї шуме*

Ова публикација у целини или у деловима не сме се умножавати, прештампавати нити преносити у било којој форми или било којим средством, без дозволе аутора и издавача.

Илустрација на корицама Артур Рекам

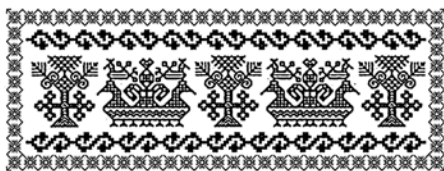
ПРИНЦЕЗА
У ОБЛУТКУ

САДРЖАЈ

Краљица из потока	9
Принцеза у облутку	13
Чудотворни орах	18
Трава живота	24
Чини злог чаробњака	28
У канцама црне птичурине	34
Бајка о Краљу Шума и Краљици Река	43
Извор светлости	50
Моћ дивље оскоруше	61
Књига мудрости.	71
Принц у цвету перунике.	77
Прича о Будишиној срећи.	83
Звезда Падалица и Светлуцави Свитац.	93
Чаробна јабука	102
Бајка о смрзнутој птици.	109
Росана.	120
Свирала од ружиног дрвета.	129

ПРИНЦЕЗА У ОБЛУТКУ

Злоба злог шумског духа	136
Четврти просац	143
Огледало	151
Змијан и Змијаило	161
Сиромашак победио змаја	167
Прича надмудрила аждају.	173
Принц од Белог Лука.	180
Како су се заволели горостасна девојка Јелена и патуљак Малиша	196
Криллати коњ.	205
Две велике љубави	218
Речник мање познатих речи и израза	233
Белешка о писцу	237

КРАЉИЦА ИЗ ПОТОКА

У селу се изненада појавила старица седе косе, упалих очију и замућеног погледа. Погурена и усукана, лака као сасушена липова гранчица, ишла је од куће до куће с испруженом руком, нема као поноћ у старој, давно напуштеној тврђави. Само по празној, олињалој и местимично подераној вуненој торби, која јој је висила о десном рамену, могло се закључити да проси.

Узалуд је старица обијала прагове од раног јутра до средине дана. Нико се није умилостивио да јој тутне у чворновату шаку макар скорену корицу погаче, шувеливу јабуку, или орах коштунац из чије се смрскане тврде љуске мрвица језгра не може извадити ни добро зашиљеним дреновим штапићем. У дворишта газдинских кућа нису јој дозвољавали ни да привири, а понегде су је терали уз претњу да ће на њу пустити ражешћене псе ако одмах не оде.

У време ручка старица стиже пред једну колибицу у потоку, склепану од већ натрулих дрвених

стубова и црвоточних дасака, покривену јеловим грањем. Пред њу истрча рашчупана девојчица Роксанда, сва у ритама. У руци је држала врућ, из ватре на огњишту тек извађен кромпир. Видевши старичину испружену дрхтаву руку, њено напaћено смежурано лице и тугу у водњикавом погледу, девојчица јој пружи свој печени кромпир. Из колибе тада изађе њена мајка, па кад виде да јој је кћерка остала без ручка, преполови свој кромпир и ону већу половину тутну у њену ручицу, а лицем јој се разли радост што у њеној кћерки није било ни мрве себичности.

– Хвала ти, краљице! – простења старица и оде низ поток.

Чула старицу газдинска деца, која су уз погрдне речи све до колибе пратила просјакињу, па се одмах почела ругати Роксанди, називајући је краљицом из потока. Најлакше је пркосити и збијати шалу с немоћним и незаштићеним, а баш таква је била девојчица из колибе, јер јој је отац погинуо секући дрва за газдинске куће. Земље нису имали, па су њих две живеле од оног што је мајка у надници зарађивала, а ретко су је позивали да ради, па је и тада за њен мукотрпни труд награђивали понеким ситним кромпиром, натрулом воћком, комадићем плесниве погаче, сасвим дотрајалом и подераном одећом или неком другом ситницом.

– Краљица из потока! – подругљиво су за Роксандом викала сеоска деца кад би је срела на путу до извора. – Краљица из потока! – кезила су се

на њу кад је с мајком радила на нечијој њиви. – Краљица из потока! – добацивала су девојчици у ритама док је по пристранцима око села брала јагоде или купине.

Расла Роксанда и израсла у лепу девојку, да јој равне није било у том и девет околних села. Само, њену лепоту скривале су рите које су она и већ јој прерано свенула и изнемогла мајка добијале за мукотрпан рад на туђим њивама.

Једног дана у селу се изненада појави младић кљаст у леву ногу и сакат у десну руку. Преко једног ока носио је замашћен црни повез. Био је бос, а окраћала одећа на њему шаренила се од мноштва разнобојних закрпа. Ишао је од куће до куће, поштапајући се левом руком, а десну, укочену у лакту, пружао је молећи тако да му нешто уделе. Терали су га са својих врата и претили му псима, баш као и оној старици пре много година.

Када је стигао пред колибу у потоку, Роксанда му, враћајући се из шуме с корпицом пуном купина, спусти у испружену шаку прегршт једрих шумских плодова у чијим је зрнцима светлуцао сноп сунчевих зрака. Младић, сав озарен, хитро сави десну руку и истресе купине у уста, па одмах баци штап и стргну црни повез са здравог ока.

– Нашла крпа закрпу – повикала су она негдашња злурада деца, сада већ стасала у младиће и девојке.

Тада се, ко зна одакле пристигла, пред Роксандом и младићем створи старица којој је Роксанда

некада давно дала свој печени кромпир. Она златним штапићем дотаче младићево раме и – гле! – на њему засја царско рухо. Затим штапић спусти на Роксандину главу и оне искрпљене рите на њој претворише се у прекрасне хаљине.

– Ово је принц Дивош – рече старица гласом који је треперио као небеска харфа, показујући на младића чији је устрептали поглед миловао Роксанду. – А ја сам – окрену се збуњеној девојци – чаробница Дабиживка. Обећала сам да ћу будућем краљу наћи најлепшу и најплеменитију девојку под овим бескрајним небом изнад нас. Још када сам ти захваљивала што си ме нахранила оним кромпиром, знала сам да ћеш ти бити будућа краљица.

Принц Дивош клекну пред Роксанду и пружи јој прстен какав ни Сунце ни Месец до тада нису видели.

– Роксанда стварно постаде краљица из потока – промрсише домалочас охоли а сада зачуђени младићи и девојке, збуњено стојећи подаље од њих.